

Strasbourg, 27.10.2015
COM(2015) 610 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Delovni program Komisije za leto 2016

Čas je za drugačen pristop

Pred letom dni je ta Komisija naznanila nov začetek. Na podlagi političnih usmeritev¹ smo določili prioritete Komisije in se zavezali, da se bomo osredotočili na pomembna vprašanja, za katera državljani pričakujejo evropske rešitve. Odločili smo se, da bomo spremenili način dela ter da bomo pri svojih dejavnostih pregledni in odgovorni. Poleg tega smo k sodelovanju povabili Evropski parlament in Svet, da bi nam pomagala uresničiti to spremembo, saj lahko le s skupnimi rezultati pri zadevah, ki so resnično pomembne, ponovno pridobimo zaupanje evropskih državljanov, da Unija služi njihovim interesom.

Državljeni bodo sodili EU po njeni sposobnosti, da se uspešno spoprime z glavnimi izzivi, s katerimi se danes soočajo naše družbe: delovna mesta, rast in naložbene vrzeli, begunci, ki iščejo varno zatočišče pred nestabilnostjo in vojno, podnebne spremembe in pritisk na naravne vire, neenakost, nestrpnost in občutek negotovosti v nekaterih delih naših družb ter vse večja globalna soodvisnost in naša premajhna samozavest glede vloge, ki bi jo morala Evropa zavzeti v porajajoči se novi svetovni ureditvi.

Ti izzivi so obravnavani v okviru desetih prioritet iz načrta za delovna mesta, rast, pravičnost in demokratične spremembe, ki je izjava o poslanstvu Junckerjeve Komisije ter obenem temelj, na podlagi katerega smo bili izvoljeni. Dogodki, ki so odločilno zaznamovali preteklo leto – počasnejše okrevanje naših gospodarstev od napovedanega in potreba po obnovitvi stabilnosti grškega gospodarstva, migracijski pritisk na naše zunanje meje in negotove razmere v našem sosedstvu, ki ta pritisk še stopnjujejo, teroristični napadi na sedež revije Charlie Hebdo in drugod na evropskih tleh – so le še okrepili našo trdno odločenost, da bomo še naprej osredotočeni na te prioritete ter da se bomo posvečali drugačnim vsebinam in pri svojem delu uporabljali drugačen pristop.

Posvečanje drugačnim vsebinam

Lansko leto smo napovedali, da se bomo posvečali drugačnim vsebinam in se osredotočili na pomembna vprašanja. Od takrat smo svojo vizijo in konkretne ukrepe za njeno uresničitev načrtali v naložbenem načrtu, enotnem digitalnem trgu, energetske uniji, evropski agendi za varnost, evropski agendi o migracijah, uniji kapitalskih trgov, akcijskem načrtu o pravičnem in učinkovitem sistemu obdavčevanja dohodkov pravnih oseb, novi trgovinski strategiji ter najnovejših predlogih za poglobitev in okrepitev ekonomske in monetarne unije. Ta teden predstavljamo strategijo za enotni trg za blago in storitve², ki jo bomo do konca tega leta dopolnili z načrti za trajnostno krožno gospodarstvo, mobilnost delovne sile in boljše upravljanje naših zunanjih meja. Vsi ti ukrepi so vpeti v novo agendo Komisije za boljše pravno urejanje.

Na podlagi stalnega dialoga z Evropskim parlamentom in Svetom, ki je sledil predsednikovemu govoru o stanju v Uniji z dne 9. septembra³, smo v tem delovnem programu

¹ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sl.pdf.

² COM(2015) 550, 28. oktober 2015.

³ <http://ec.europa.eu/priorities/soteu>.

Glej tudi pismo o nameri, ki sta ga predsednik in prvi podpredsednik Komisije naslovlila na predsednika Evropskega parlamenta in Sveta. Na podlagi tega se je zvrstilo več srečanj: predsednik se je 10. septembra sestal z odborom Coreper, prvi podpredsednik je 13. oktobra razpravljajal s Svetom za splošne zadeve, Komisija se je

določili ključne pobude, ki jih bomo v naslednjih dvanajstih mesecih sprejeli za uresničitev teh zavez⁴. Vsega ne bo mogoče postoriti v enem letu, vendar naše zaveze predstavljajo pomemben zakonodajni program in tvorijo okvir za nadaljnje ukrepe, ki bodo del prihodnjih delovnih programov in v zvezi s katerimi se bo pripravljalo delo, vključno z vrednotenjem, posvetovanji in ocenami učinka, začelo že leta 2016.

V ospredje smo postavili zakonodajne spremembe, ki lahko, če bodo hitro sprejete, neposredno vplivajo na delovna mesta in rast, na naše okolje in socialno blaginjo, na našo varnost in na naše odnose z medsebojno povezanim svetom.

Sozakonodajalca EU, tj. neposredno izvoljeni Evropski parlament in Svet, ki ga sestavljajo ministri vseh nacionalnih vlad, sta s hitrostjo brez primere dosegla soglasje o predlogih Komisije glede Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), glede sprememb proračuna EU za leto 2015, da se okrepi finančna podpora v kontekstu begunske krize, glede svežnja v višini 35 milijard evrov za spodbujanje zaposlovanja in rasti v Grčiji ter glede nujne notranje premestitve beguncev, ki potrebujejo mednarodno zaščito. To skupno prizadevanje za hiter dogovor o perečih vprašanjih, ki zahtevajo hitre odločitve, ne bi več smelo biti izjema, temveč bi moralo postati pravilo.

V ta namen je Komisija pred zasnovo tega delovnega programa organizirala intenzivne in konstruktivne razprave s svojima institucionalnima partnerjema, da bi dosegli soglasje o področjih, ki terjajo največjo pozornost. Tudi najboljši predlogi nam nič ne koristijo, če več let ležijo na pogajalski mizi, ker se o njih ni mogoče sporazumeti. Zaradi tega smo se odločili opredeliti predloge, ki bi jih morala sozakonodajalca hitro sprejeti⁵. Iz istega razloga nameravamo umakniti vrsto predlogov Komisije, ki bodisi niso več relevantni, o njih ni bilo mogoče doseči soglasja ali pa niso več dovolj ambiciozni. Tako se bomo lažje osredotočili na najpomembnejše predloge, za katere obstajajo dobre možnosti, da bodo sprejeti⁶.

Uporaba drugačnega pristopa

Novi izzivi terjajo nove in ambiciozne odzive, vendar moramo biti še naprej enako ambiciozni pri reševanju trenutnih izzivov ter se predvsem prepričati, da je evropski odziv, kadar je upravičen, kar najbolj učinkovit pri uresničevanju naših skupnih ciljev. Štejejo rezultati, ne dobre namere. Komisija bo v okviru svoje zaveze k boljšemu pravnemu urejanju preučila dejstva in se prepričala, da ukrepanje EU dejansko prinaša dodano vrednost. Zato moramo nenehno skrbeti, da bodo naša zakonodaja in programi porabe učinkoviti in da bodo še naprej ustrezali svojemu namenu.

Na številnih področjih je potreben skupen evropski pristop, če želimo doseči ambiciozne cilje naših politik, kot so visoka raven okoljskega varstva, visoki standardi na področju sociale in zaposlovanja, energetska varnost, uspešno gospodarstvo, ki je v korist vseh ter migracijska

6. oktobra sestala s konferenco predsednikov odborov, predsednik in prvi podpredsednik pa sta se 20. oktobra sestala s konferenco predsednikov.

⁴ Priloga I.

⁵ Priloga III.

⁶ Priloga IV.

politika, ki odraža naše skupne vrednote. Vendar pravila, ki so zastarela, toga ali zapletena, ne bodo dosegla svojega namena.

K preverjanju, da naša pravila dejansko prispevajo k uresničevanju naših ambicij na teh področjih, ne smemo pristopiti s strahom, saj je to priložnost, da jih izboljšamo. Pri tem se lahko prepričamo, da so na primer pravila na področjih zdravja in varnosti v praksi izvedljiva ter se bodo izvrševala, tako da se bodo visoki standardi, ki smo jih določili, dejansko uporabljali na vseh delovnih mestih in tako koristili delavcem po vsej Uniji.

Zato smo v ta delovni program vključili tudi načrte za pregled ključnih področij obstoječe zakonodaje. S tem se bomo prepričali, da predpisi, ki so v veljavi, dejansko prispevajo k želenim rezultatom⁷. Poleg tega predlagamo razveljavitev nekaterih predpisov, ki niso več relevantni⁸. V informacijo državljanom in podjetjem pa navajamo tudi zakonodajo EU, ki bo naslednje leto stopila v veljavo⁹.

Spremljanje uporabe evropske zakonodaje in po potrebi zagotavljanje njenega izvrševanja sta med najpomembnejšimi odgovornostmi Komisije, vendar nista vedno deležna ustrezne politične pozornosti. To si želimo spremeniti, zato krepimo dejavnosti izvrševanja na najpomembnejših področjih, kot so naša skupna pravila o azilu, ki morajo pravilno delovati, če želimo ohraniti zaupanje v schengensko območje brez notranjih meja. Za izvajanje skupnih evropskih pravil v praksi je potrebno tesno sodelovanje z akterji na vseh ravneh: nacionalni, regionalni in lokalni.

Da bi dosegli naše cilje, smo odločeni uporabiti vse instrumente, ki jih imamo na voljo. V času, ko morajo viri pokriti večje potrebe kot kdaj koli prej, mora biti proračun EU usmerjen v rezultate. Z vmesnim pregledom večletnega finančnega okvira bomo proučili, kako lahko financiranje bolje usmerimo v največje izzive, s katerimi se soočamo, kot sta notranja in zunanja razsežnost begunske krize. Poleg tega bo Komisija predlagala strategijo za „proračun EU, usmerjen v rezultate“, s čimer želi zagotoviti, da bo imelo financiranje v prihodnosti večji učinek na doseganje rezultatov. Močnejše bi lahko spodbujali uporabo inovativnih finančnih instrumentov, prav tako pa bi bilo mogoče znatno poenostaviti pravila (zlasti na področju kmetijstva, evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter krepitve raziskav), povečati uspešnost in z ustreznimi ukrepi poskrbeti, da bo učinkovitost skladov povezana z dobrim ekonomskim upravljanjem.

Komisija bo tudi v tem, drugem letu svojega mandata uresničevala zavezo, da bo več pozornosti posvečala pomembnim vprašanjem in da bo pri tem dosegala boljše rezultate¹⁰ ter da bo bolj zadržana in skromnejša pri manj pomembnih zadevah, ki ne zahtevajo skupnega ukrepanja na ravni EU. S tem delovnim programom, strukturiranim okoli deset prednostnih nalog, ki jih je na začetku našega mandata opredelil predsednik Juncker, potrjujemo svojo

⁷ Priloga II.

⁸ Priloga V.

⁹ Priloga VI.

¹⁰ V tem kontekstu bo Komisija svoje komunikacijske dejavnosti v letu 2016 osredotočila na svoje prioritete na podlagi ukrepov za institucionalno komuniciranje v letu 2016 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 (C (2015) 7346 z dne 27. oktobra 2015).

zavezanost sodelovanju s partnerji v Evropskem parlamentu in Svetu, da bi dosegli rezultate, ki jih od nas pričakujejo evropski državljani. Glede na izzive, s katerimi se danes sooča Evropa, je zdaj čas za drugačen pristop.

1. Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe

Prebivalci Evrope so skozi zgodovino dokazovali, da znajo trdo delati, biti inovativni in ustvarjalni ter svoje zamisli tržiti po svetu. Ne moremo si privoščiti, da bi izgubili nadarjenost in potencial celotne generacije. Komisija bo še naprej pomagala državam članicam pri njihovih prizadevanjih, da ljudi ponovno vključijo na trg dela. Odobrili smo 1 milijardo evrov za okrepitev izvajanja pobude za zaposlovanje mladih, ki naj bi 650 000 mladim po vsej Evropi pomagala dobiti zaposlitev, pripravništvo ali vajeništvo ali pa jim omogočila nadaljnje izobraževanje. Pripravili smo smernice za države članice, da bi lahko dolgotrajno brezposelnim bolje pomagale pri vračanju na trg dela.

Evropski državljani morajo razviti znanja in spretnosti, ki jim bodo omogočala, da se prilagodijo potrebam hitro spreminjajočega se sveta in novih trgov dela. Naš program za nova znanja in spretnosti bo spodbujal vlaganje v ljudi v celotnem življenjskem obdobju, od poklicnega usposabljanja in visokošolskega izobraževanja do digitalnega in visokotehnološkega znanja ter življenjskih veščin, ki so potrebne za dejavno vključevanje na spreminjajočih se delovnih mestih in v spreminjajočih se družbah. Da bi se povečala udeležba žensk na trgu dela, bo posebna pozornost namenjena usklajevanju poklicnega in družinskega življenja delovno aktivnih staršev. Naslednje leto bi morala biti sprejeta direktiva o zastopanosti žensk v upravnih odborih, Komisija pa bo nadaljevala tudi svoje delo za spodbujanje enakosti spolov v praksi.

Obenem si želimo, da bi evropska podjetja čim bolj izkoristila priložnosti enotnega trga za rast in konkuriranje v svetovnem merilu. Za to potrebujejo stabilno financiranje, zdravo poslovno okolje in sodobno infrastrukturo. Naložbeni načrt za Evropo se že izvaja. Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) deluje in zagotavlja visokokakovostne naložbe za nadaljnje spodbujanje evropskega gospodarstva, tudi na področju raziskav. Zdaj se bomo osredotočili na izboljšanje naložbenega okolja in poglobitev enotnega trga, da bo lahko zagotavljal boljše rezultate za evropske državljane, manj ovir za podjetja in ustrezno okolje za inovacije.

Za zagotovitev trajnostne Evrope v prihodnosti moramo ukrepati že danes. Predstavili bomo nov pristop za spodbujanje gospodarske rasti ter socialne in okoljske trajnosti v obdobju po letu 2020. Pri tem bomo upoštevali rezultate pregleda strategije Evropa 2020 ter izvajanje ciljev Združenih narodov na področju trajnostnega razvoja, tako znotraj EU kot v njenih odnosih s preostalim svetom.

Optimalno izkoriščanje virov je bistvenega pomena za zagotovitev zelene in vključujoče rasti. Z naslednjim letom bomo začeli izvajati akcijski načrt o krožnem gospodarstvu, da bi oblikovali enotni trg za ponovno uporabo surovin in virov ter s tem podprli odmik od linearne gospodarstva. V ta namen bodo potrebni ukrepi v celotnem življenjskem ciklu

proizvoda, od pridobivanja do proizvodnje, porabe, odpadkov in recikliranja ter inovacij, da bi se izkoristile stroškovno učinkovite in okolju prijazne poslovne priložnosti.

Za trajnostno prihodnost si moramo prizadevati tudi s predvidevanjem in blažitvijo groženj zdravemu okolju. Komisija bo s svojim delom še naprej podpirala države članice pri reševanju izziva protimikrobne odpornosti in sodelovanju v svetovnih prizadevanjih za boj proti tej grožnji. Prav tako se bomo začeli pripravljati na ocenjevanje zdravstvenih tehnologij in okrepi bomo posvetovanje o tem vprašanju, da bi izboljšali delovanje enotnega trga za zdravstvene proizvode. Zaključili bomo kompleksno pripravljalno delo za zaščito evropskih državljanov pred nevarnostmi endokrinih motilcev¹¹ ter na tej podlagi sprejeli ustrezne ukrepe. S pregledom obstoječe zakonodaje o varnosti in zdravju pri delu, ki bo zajemal tudi rakotvorne in mutagene snovi, nameravamo izboljšati učinkovitost in uspešnost okvira EU za zaščito delavcev.

2. Povezan enotni digitalni trg

Uspešno digitalno gospodarstvo lahko prispeva k širjenju trgov in k novim delovnim mestom. Evropa je pri tem lahko vodilna v svetu, če ji bo uspelo preseči razdrobljenost, izboljšati ponudbo za evropske potrošnike in ustvariti nove priložnosti za podjetja. Komisija je v ta namen maja 2015 predlagala strategijo za enotni digitalni trg. Vse s tem povezane predloge nameravamo predstaviti do konca leta 2016, da bi bil še pred iztekom mandata te Komisije v Uniji vzpostavljen popolnoma delujoč enotni digitalni trg.

Decembra bomo predstavili svojo vizijo sodobnejšega in bolj evropsko naravnane pristopa k avtorskim pravicam, s čimer želimo upoštevati digitalno revolucijo. Prav tako bomo predstavili predloge o pravicah iz digitalnih pogodb. Leta 2016 bodo sledile nove pobude na področju avtorskih pravic, geografskega blokiranja, prostega pretoka podatkov, računalništva v oblaku in DDV v elektronskem poslovanju.

Doseženo je bilo soglasje o svežnju za povezano celino, vključno z odpravo stroškov mobilnega gostovanja do leta 2017, zdaj pa delamo na celovitem pregledu regulativnega okvira za telekomunikacije. Po opravljenih pregledih obstoječe zakonodaje v okviru programa REFIT bomo izvedli revizijo direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, direktive o satelitskem radiodifuznem oddajanju in kabelski retransmisiji ter uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov, s čimer želimo zagotoviti, da bo sistem dejansko deloval v korist državljanov. Sodelovali bomo s sozakonodajalcema, da bi do konca leta dosegli dogovor o reformi pravil na področju varstva podatkov ter direktivi o varnosti omrežij in informacij, ki sta pomembna temelja za krepitev zaupanja in varnosti na rastočem enotnem digitalnem trgu.

Še naprej si bomo ambiciozno prizadevali¹² razbiti nacionalne omejitve v telekomunikacijskih ureditvah, zakonodaji o avtorskih pravicah in varstvu podatkov, pri upravljanju radijskih

¹¹ Endokrini motilci so kemikalije, ki lahko v določenih koncentracijah vplivajo na hormonski sistem pri sesalcih.

¹² http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sl.pdf

valov ter uporabi konkurenčnega prava, pri čemer bomo v celoti upoštevali kulturno raznolikost. Z vzpostavitvijo povezanega enotnega digitalnega trga lahko že v času mandata te Komisije v Evropi zagotovimo dodatno rast v višini do 250 milijard evrov ter s tem ustvarimo na sto tisoče novih delovnih mest, zlasti za mlade iskalce zaposlitve, in dinamično družbo znanja.

3. Trdna energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost

Komisija je v strategiji za energetske unijo določila najpomembnejše ukrepe za zagotovitev zanesljive oskrbe Evrope z energijo in zmanjšanje odvisnosti od uvoza, za integracijo nacionalnih energetskih trgov, prednostno obravnavo energetske učinkovitosti, dekarbonizacijo gospodarstva ter spodbujanje raziskav, inovacij in konkurenčnosti. Leta 2016 bomo predstavili glavno predlogov iz časovnega načrta za energetske unijo. O doseženem kakor tudi o še potrebnem napredku bomo redno poročali v poročilu o stanju energetske unije.

Ker je EU eden vodilnih akterjev v podnebnih pogovorih v Parizu, bo izvajanje svežnja ukrepov na področju energetske in podnebne politike do leta 2030 ena od osrednjih priorit prihodnjega leta, da se zagotovi pravočasno doseganje ciljev. Komisija bo leta 2016 predstavila predlog za delitev bremen v sektorjih, ki niso zajeti s sistemom trgovanja z emisijami, kot so gradbeništvo, kmetijstvo ter dekarbonizacija prometa. Spodbujali bomo uporabo nediskriminatorskih sistemov zaračunavanja cestnin, ki bodo temeljili na načelih „onesnaževalec plača“ in „uporabnik plača“, ter si prizadevali za vzpostavitev enotnega evropskega prometnega prostora, ki bo omogočal učinkovitejšo uporabo obstoječe cestne infrastrukture ter prožnejšo uporabo zmogljivosti voznega parka. Za spodbujanje energetskega prehoda bomo predlagali pobude za novo zasnovo trga z energijo, za uresničitev 15-odstotnega cilja čezmejne elektroenergetske povezanosti do leta 2030 ter za zanesljivo oskrbo z energijo, za obnovljive vire energije in za energetske učinkovitost. Poleg navedenega bomo razvili celotno strategijo za raziskave, inovacije in konkurenčnost v okviru energetske unije, da bi izkoristili potencial nizkoogljičnega gospodarstva za ustvarjanje delovnih mest in rasti.

4. Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo

Enotni trg je največji in edinstveni adut Evrope. Omogoča prost pretok ljudi, proizvodov, storitev in kapitala. Potrošnikom zagotavlja večjo izbiro in nižje cene. Ljudem omogoča, da živijo, delajo in študirajo, kjer koli želijo. Pripadnikom samostojnih poklicev kot tudi podjetjem ponuja priložnosti, saj zmanjšuje birokracijo, s katero bi se ti sicer srečevali pri čezmejnem poslovanju. Je temelj konkurenčnosti evropskega gospodarstva.

S sprejetjem strategije za enotni trg ta teden smo poudarili potrebo, da te prednosti izkoristimo in sprostimo celotni potencial notranjega trga. Pri tem se moramo prilagoditi spreminjajočim se gospodarskim pogojem ter notranji trg spremeniti v odskočno desko za naša podjetja in industrijo, da bodo uspevali v svetovnem gospodarstvu. Zdaj se bomo osredotočili na konkretne ukrepe, kot so spodbujanje rasti zagonskih podjetij, sproščanje potenciala novih, iz sodelovalne ekonomije izhajajočih poslovnih modelov, lajšanje čezmejnega opravljanja

storitev, izboljšanje sistema naših standardov ter zagotavljanje, da se zakonodaja o enotnem trgu pravilno uporablja in v praksi izvršuje. Prizadevali si bomo odstraniti pravne in tehnične ovire za dostop do trga cestnega prevoza ter okrepili izvrševanje veljavne socialne zakonodaje. Z odpravo regulativnih ovir in lajšanjem dostopa do financiranja bomo podprli rast MSP in zagonskih podjetij. Predstavili bomo novo pobudo o postopkih preventivnega prestrukturiranja ter za zagotovitev še ene priložnosti podjetnikom po stečaju.

Izvajanje unije kapitalskih trgov je ključen vidik tega dela, saj bo vzpostavitev enotnega trga za kapital, financiranje in prihranke odločilna za odpravljanje naložbenih ozkih grl ter spodbujanje rasti podjetij po vsem enotnem trgu. Pomembno bo, da se sozakonodajalca hitro sporazumeta o predlogu Komisije glede listinjenja. Komisija bo proti koncu leta predlagala tudi pregled direktive o prospektu, da bi malim podjetjem olajšala uvrstitev na borzo in dostop do tržnega financiranja, ter dodatne ukrepe za spodbujanje ustanavljanja skladov tveganega kapitala ter razvoj nove kulture poslovanja na podlagi tveganega kapitala, s čimer se bodo ustvarjale priložnosti za podjetništvo.

Da bi lahko evropski državljani kar najbolj izkoristili zaposlitvene priložnosti na enotnem trgu, smo že predlagali ukrepe za nadgradnjo evropskega portala za zaposlitveno mobilnost (EURES) ter krepitev sodelovanja med službami za zaposlovanje. Predlogi glede mobilnosti delovne sile, ki jih bomo predstavili pred koncem tega leta, vključujejo ukrepe za boj proti zlorabam na podlagi boljšega izvrševanja in usklajevanja sistemov socialnega varstva. Pri reviziji direktive o napotitvi delavcev pa se bomo osredotočili na preprečevanje nepoštenih praks, ki povzročajo socialni damping in beg možganov, pri čemer bomo poskrbeli, da bo za enako delo na enakem mestu zajamčena enaka plača.

Posebno pozornost bomo namenili izboljšanju dostopa invalidov do nekaterega blaga in storitev.

Leta 2016 bomo podrobneje preučili tudi nekatere sektorje, ki jih bomo izbrali zaradi njihovega potenciala ali pa zaradi posebnih izzivov, s katerimi se srečujejo. Predstavili bomo strategijo za neomejeno izkoriščanje potenciala evropskih vesoljskih programov, kot sta Galileo in Copernicus, v korist evropskega gospodarstva in državljanov. Z razvojem in izvajanjem evropskega akcijskega načrta bomo poskrbeli, da bo naš obrambni trg sposoben zadovoljevati prihodnje varnostne potrebe. Pripravili bomo ukrepe na podlagi letalske strategije in jih predstavili do konca tega leta. Glede na razvoj v kmetijskem sektorju bomo že naslednje leto poročali o delovanju trga mleka.

Predstavili bomo akcijski načrt o DDV, ki bo vseboval nadaljnje ukrepe za dokončno oblikovanje učinkovitega in pred goljufijami varnega režima, ter pobude o stopnjah DDV in elektronskem poslovanju v okviru enotnega digitalnega trga. Poleg tega nameravamo umakniti vrsto predlogov o DDV, v zvezi s katerimi v Svetu ni bilo znatnega napredka ali pa je njihov velik potencial za poenostavitev preveč razvodenel; tak primer je standardni obračun DDV.

Prav tako želimo doseči dodaten napredek pri vzpostavljanju pravičnega, učinkovitega in rasti prijaznega sistema obdavčevanja dohodkov pravnih oseb, ki bi ga vodilo načelo, da podjetja

plačujejo davke v državi, v kateri ustvarjajo dobičke. Predstavili bomo sklop ukrepov za večjo preglednost sistema davka od dohodkov pravnih oseb in boj proti izogibanju davkom, med drugim z izvajanjem mednarodnih standardov na področju erozije davčne osnove in preusmeritve dobička. Blokirani predlog o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb nameravamo umakniti in ga nadomestiti s postopnim pristopom, začeni z dogovorom o obvezni davčni osnovi. Na ta način bomo okrepili enotni trg za podjetja ter obenem odpravili zakonodajne vrzeli in zagotovili, da vsa podjetja plačajo pravičen delež davka.

5. Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija

Komisija je nedavno predstavila ključne elemente za prvo fazo v procesu dokončanja evropske in monetarne unije (EMU), kakor je določena v poročilu petih predsednikov¹³. Predlagali smo prenovljeni pristop za evropski semester ter izboljšani nabor orodij za ekonomsko upravljanje, ki vključuje ustanovitev nacionalnih odborov za konkurenčnost in ustanovitev svetovalnega evropskega fiskalnega odbora. Izboljšati želimo dialog z Evropskim parlamentom, da bi se povečala demokratična odgovornost znotraj evropskega sistema ekonomskega upravljanja. Prav tako pozivamo k enotnejšemu zastopanju euroobmočja v mednarodnih organizacijah (zlasti v MDS). Do konca leta bomo predstavili evropski sistem zajamčenih vlog, ki bo temeljil na mehanizmu pozavaravanja, ter opredelili načine za nadaljnje zmanjšanje tveganja in zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev v bančnem sektorju.

Ti ukrepi predstavljajo pomemben napredek v smeri odpornejše in uspešnejše EMU. V ta namen bo tudi v okviru evropskega semestra leta 2016 večji poudarek na ekonomskem in fiskalnem položaju euroobmočja kot celote, na uspešnosti držav članic na področju zaposlovanja in socialne ter na spodbujanju konvergence, med drugim z odpravljanjem nacionalnih ovir za naložbe.

K tem ciljem bo prispeval razvoj evropskega stebra socialnih pravic. Komisija bo delala na dveh komplementarnih vidikih: prvi je posodobitev zakonodaje s področja socialne politike ter odprava obstoječih vrzeli, da bi se upoštevalo dandanašnje delovno okolje in zagotovilo, da se z novimi vzorci dela ohranja pravično ravnovesje v odnosih med delodajalci in zaposlenimi; drugi vidik je opredelitev socialnih meril na podlagi dobrih praks v državah članicah, zlasti v povezavi s pojmom prožne varnosti, da bi se v smislu delovanja trga dela, kompetenc ter socialne zaščite dosegla konvergenca k višjim standardom, še posebej v euroobmočju.

To delo bomo nadaljevali v okviru okrepljenega dialoga z Evropskim parlamentom, državami članicami, nacionalnimi parlamenti in socialnimi partnerji. Komisija bo v okviru priprav na prehod iz prve v drugo fazo pri dokončevanju EMU ter na objavo bele knjige pomladi 2017 začela obsežno posvetovanje in razpravo po vsej EU. Pri tem se bomo oprli tudi na analitične podatke strokovne skupine na visoki ravni, ki jo bomo ustanovili poleti 2016. Evropski parlament bo vabljen k aktivnemu sodelovanju pri vsem tem pripravljalnem delu.

¹³ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_sl.pdf

6. Razumen in uravnotežen prostotrgovinski sporazum z ZDA

Mednarodna trgovina in mednarodne naložbe so ključni dejavniki za okrevanje evropskega gospodarstva. EU lahko zaradi svoje edinstvene vloge na pregleden ter družbeno in okoljsko odgovoren način poskrbi, da bodo imeli evropski državljani dejansko koristi od priložnosti, ki jih prinaša globalizacija. Z aktivno trgovinsko politiko se bomo lahko povezali z novimi centri globalne rasti ter sodelovali v novih digitalnih in globalnih vrednostnih verigah. Na ta način bomo zagotovili priložnosti za evropska podjetja in ustvarili kakovostna delovna mesta, ne da bi pri tem ogrozili evropske vrednote ali standarde.

Sporazum o čezatlantskem partnerstvu za trgovino in naložbe (TTIP) z Združenimi državami Amerike bo naša prioriteta tudi v letu 2016. Odločno se bomo pogajali za pravičen in uravnotežen dogovor z ZDA, ki bo vključeval nov pristop za zaščito naložb. Okrepiti nameravamo sodelovanje z azijsko-pacifiško regijo, med drugim z nadaljevanjem pogajanj o prostotrgovinskem sporazumu med EU in Japonsko ter o naložbenem sporazumu med EU in Kitajsko, zaprosili pa bomo tudi za odobritev začetka pogajanj o prostotrgovinskih sporazumih z Avstralijo in Novo Zelandijo ter začeli pogajanja o tovrstnih sporazumih s Filipini in Indonezijo, ko bodo izpolnjeni ustrezni pogoji. EU z ambicioznim programom dvostranskih trgovinskih odnosov, ki zajema že 27 pogajalskih partneric, dopolnjuje večstranski sistem Svetovne trgovinske organizacije, ki je še naprej v središču njenega pristopa.

Komisija se bo zavzemala, da se leta 2016 začne začasno uporabljati več novih sporazumov, med drugim sporazum s Kanado ter sporazumi z nekaterimi afriškimi, karibskimi in pacifiškimi regijami. Pozorno bomo spremljali izvajanje obstoječih sporazumov, kot so tisti, ki smo jih sklenili z državami našega vzhodnega sosedstva. Začeli bomo dejavnosti za posodobitev nekaterih obstoječih sporazumov, med drugim s Turčijo, Mehiko in Čilom, da bi upoštevali nove gospodarske razmere.

Z novo trgovinsko in naložbeno strategijo, ki smo jo predstavili v začetku tega meseca, nameravamo posodobiti orodja trgovinske politike ter slednjo močneje usmeriti v storitve, digitalno trgovino, mobilnost, dostop do naravnih virov, inovacije ter druge spodbujevalce delovnih mest in rasti. Svoje delo bomo močneje usmerili v izvajanje in izvrševanje, da bodo priložnosti, ki jih ustvarijo trgovinski sporazumi, prispevale h konkretnim rezultatom. Istočasno bomo posebno pozornost namenjali MSP in podpori delavne sile pri prilagajanju na spremembe. Prav tako si bomo v interesu deležnikov in državljanov še naprej prizadevali za večjo preglednost v naših trgovinskih pogajanjih.

7. Območje pravosodja in temeljnih pravic, zasnovano na medsebojnem zaupanju

Terorizem in radikalizacija, organizirani kriminal in kibernetika kriminaliteta ogrožajo varnost evropskih državljanov ter zaradi svoje transnacionalne narave zahtevajo odziv na ravni EU. Komisija se bo osredotočila na izvajanje evropske agende za varnost; v ta namen bo predlagala revizijo okvirnega sklepa o terorizmu, da bi se obravnaval pojav tujih terorističnih borcev, in predstavila predlog o boju proti goljufiji in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi

plačilnimi sredstvi. Nadaljevala bo delo za prenovu zakonodajnega okvira za nadzor strelnega orožja. Posebno pozornost bo posvečala razvoju operativnega sodelovanja ter orodij, na katerih temelji medsebojno zaupanje, ki je ključno za uspešen čezmejni kazenski pregon, pri tem pa v celoti spoštovala vidik temeljnih pravic.

Sozakonodajalca bi morala do konca leta doseči soglasje o reformi pravil o varstvu podatkov (tj. o uredbi in direktivi) ter predlogu o evidenci podatkov o potnikih v EU. Komisija namerava z Združenimi državami Amerike skleniti trden sporazum o prenosu osebnih podatkov za namen kazenskega pregona, ki bo zagotavljal potrebna jamstva, vključno s pravico fizičnih oseb do sodnega varstva. Glede na najnovejšo sodno prakso si bo prizadevala za nov okvir, ki bo zagotavljal ustrezno varstvo osebnih podatkov, ki jih hranijo podjetja v ZDA.

Sozakonodajalca bi morala v letu 2016 doseči napredek pri obravnavi predlogov o evropskem javnem tožilstvu in o reformi Europolu. Komisija si bo še naprej prizadevala za pojasnitev dostopa do sodnega varstva v okoljskih zadevah.

Prav tako bo nadaljevala delo za pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, pri čemer bo v celoti upoštevala mnenje Sodišča¹⁴.

8. V smeri nove migracijske politike

Reševanje begunske krize in obvladovanje migracijskega pritiska na evropskih zunanjih mejah je trenutno najvišja prioriteta Unije, ki bo zaradi nestabilnosti, vojne in revščine v našem sosedstvu tudi v naslednjih letih zasedala osrednje mesto v našem političnem programu.

Evropska agenda o migracijah, ki smo jo predstavili maja 2015, opisuje celovit pristop k upravljanju migracij, ki temelji na načelih solidarnosti in odgovornosti. Trenutno se že izvajata programa za nujno premestitev 160 000 ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito, iz najbolj prizadetih držav članic v druge države članice EU. Vsak dan se s skupnima operacijama agencije Frontex Triton in Poseidon rešujejo brodolomci na Sredozemskem morju. Podporne skupine za upravljanje migracij na žariščnih točkah („hotspots“) trenutno grškim in italijanskim organom pomagajo pri identifikaciji, registraciji in obdelavi primerov na novo prispelih beguncev. Okrepili smo prizadevanja za boj proti tihotapljenju migrantov in razbijanje mrež trgovine z ljudmi. Sprejemajo se ukrepi za vračanje večjega števila migrantov, ki ne potrebujejo mednarodne zaščite.

EU je že zagotovila 4 milijarde evrov za humanitarno, razvojno, gospodarsko in stabilizacijsko pomoč Sircem v njihovi državi ter njihovim gostiteljskim skupnostim v Libanonu, Jordaniji, Turčiji, Iraku in Egiptu. Dodaten znesek v višini 1,8 milijarde evrov bo namenjen ustanovitvi nujnega skrbniškega sklada za stabilnost in odpravljanje temeljnih vzrokov za nezakonite migracije in razseljene osebe v Afriki. Močnejše in poglobljeno sodelovanje s tretjimi državami izvora in tranzita je ključno za boljše upravljanje migracij, pri

¹⁴ UL C 65, 23.2.2015, str. 2.

čemer imajo osrednjo vlogo usklajena prizadevanja za zagotavljanje podpore vse večjemu številu beguncev in notranje razseljenih oseb v tretjih državah.

Kriza je pokazala, da moramo po izvedbi teh nujnih ukrepov temeljito razmisliti o načinu upravljanja naših skupnih zunanjih meja ter o evropskem okviru na področju azilne politike. Komisija bo do konca leta predstavila predloge za vzpostavitev evropske obmejne in obalne straže, ki bodo temeljili na znatni okrepitvi agencije Frontex.

S prenovo skupnega azilnega sistema bomo odpravili zakonodajne vrzeli in ugotovljene šibke točke dublinskega sistema ter okrepili vlogo Evropskega azilnega podpornega urada. Zavzemali se bomo za čim hitrejšo in celovito izvajanje akcijskega načrta o vračanju ter za dogovor o predlogih za izvajanje evropske agende o migracijah, ki so trenutno v obravnavi. Poleg tega bomo predstavili predloge za strukturiran sistem preselitev, da bo tako vsem, ki potrebujejo zaščito, omogočen varen prihod v EU, ne da bi na poti tvegali življenja v rokah tihotapcev; hkrati bomo predstavili predloge za boljšo zaščito v sosednjih regijah.

Z vidika prihodnjih demografskih izzivov ter potreb po delovni sili bomo predstavili obnovljen pristop za zakonite migracije, vključno z ukrepi za izboljšanje direktive o modri karti.

9. Močnejši svetovni akter

V vse bolj povezanem, konfliktnem in kompleksnem svetu, za katerega so značilne dinamične spremembe, sta toliko bolj pomembna usklajeno zunanje delovanje EU in naša zmožnost, da skupaj uporabimo vse razpoložljive instrumente, da bi dosegli zadane cilje ter dopolnili naše notranje politike. Zaradi skupnih izzivov, kot so migracije, dostop do energije in drugih virov ter podnebne spremembe, se je pokazala potreba, da z učinkovitim zunanjim delovanjem uresničimo glavne cilje notranje politike ter EU omogočimo izkoristiti priložnosti, da v svetu širi svoje vrednote, kot so demokracija, človekove pravice, enakopravnost in solidarnost, ter promovira evropsko zgodovino in kulturo. Komisija bo zato pomembno prispevala k dejavnostim visoke predstavnice/podpredsednike za pripravo nove globalne strategije na področju zunanje in varnostne politike.

Pri reševanju aktualnih kriz, kot so konflikti v Siriji, Libiji in v Ukrajini, bo še naprej proaktivno podpirala prizadevanja mednarodnih akterjev, kot so Združeni narodi ter Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi, pri čemer se bo opirala na celoten spekter politik ter finančnih in drugih orodij, ki jih ima na voljo. Pregledali in nadgradili bomo evropske instrumente za spodbujanje varnosti in razvoja v partnerskih državah ter predlagali ukrepe v podporo tem državam pri izboljševanju upravljanja varnostnega sektorja ter izgradnji zmogljivosti.

Kar zadeva naše odnose z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami ter regijami, bomo po zaključku tekočega javnega posvetovanja predstavili nov okvir politike za obdobje po izteku sporazuma iz Cotonouja. Tako razvojna politika Komisije kot njena nova trgovinska in naložbena strategija bosta spodbujali gospodarski razvoj, podpirali socialno zaščito, zaščito

okolja ter varstvo človekovih pravic, obravnavali problematiko korupcije ter izboljšali upravljanje migracij in obenem odpravljali temeljne vzroke zanje.

Komisija si bo še naprej prizadevala za nadaljnje uresničevanje pristopne perspektive držav kandidat. V ta namen bomo okrepili partnerstvo s Turčijo, med drugim z izvajanjem akcijskega načrta o migracijah ter posodobitvijo carinske unije. Nova evropska sosedstva politika bo zagotavljala bolj osredotočen in prilagojen okvir za podporo stabilizaciji in demokratičnemu razvoju v državah vzhodnega in južnega sosedstva.

Prav tako bomo visoko predstavnico/podpredsednico podpirali pri poglobljanju dvostranskih odnosov s ključnimi partnericami EU. Prilagojene strateške pristope bo treba redno posodabljeni, začeni s politiko EU glede Kitajske. Po uspešnem zaključku jedrskih pogajanj z Iranom bi bilo mogoče razmisliti o prenovitvi okvira za sodelovanje EU s to državo, če se bo sporazum v celoti izvajal.

10. Unija demokratičnih sprememb

Komisija si bo v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom prizadevala zagotoviti, da se pogajanja o novem medinstitucionalnem sporazumu o boljši pravni ureditvi lahko zaključijo do konca leta, saj bi se tako okrepila naša skupna zavezanost k boljšemu pravnemu urejanju kot orodju za izboljšanje rezultatov, povečala bi se preglednost pri sprejemanju odločitev na evropski ravni, institucije pa bi bile boljše opremljene za sodelovanje v prihodnosti.

Leta 2016 bomo predstavili predlog medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost za vse interesne skupine, ki želijo vplivati na oblikovanje politik v Evropskem parlamentu, Svetu ali Komisiji.

V preteklem letu smo okrepili sodelovanje in dialog z nacionalnimi parlamenti, tako v smislu števila srečanj in izmenjave mnenj s parlamentarnimi odbori kot z obnovljeno zavezo političnemu dialogu o osnutkih predlogov. To prakso bomo leta 2016 dopolnili z dodatnimi ukrepi, da bi se nacionalnim parlamentom zagotovila pomembnejša vloga pri oblikovanju evropskih politik.

Nenazadnje bomo še naprej razvijali dialoge z državljani, v okviru katerih lahko člani Komisije neposredno prisluhnejo državljanom v njihovih regijah ter odgovorijo na vprašanja, ki so zanje najpomembnejša.

Evropska unija je na pomembni prelomnici. Soočamo se s številnimi izzivi brez primere, med katerimi so begunska kriza, brezposelnost ter razlike v stopnji zaposlenosti in gospodarski rasti, potreba po poglobitvi ekonomske in monetarne unije, podnebne spremembe, nestabilnost v našem vzhodnem in južnem sosedstvu ter pravičen dogovor za Združeno kraljestvo znotraj Evropske unije, ki je zavezana štirim svoboščinam enotnega trga in vrednotam, skupnim vsem 28 državam članicam.

Čas je torej za drugačen pristop, zato se Komisija v tem delovnem programu zavezuje k odločnim, osredotočenim in pragmatičnim ukrepom, s katerimi bomo lahko uspešno obvladali te izzive ter v duhu evropske solidarnosti in odgovornosti iz njih izšli močnejši. Od naših partnerjev v Evropskem parlamentu in Svetu pričakujemo, da se nam pri tem pridružijo, da bomo hitro dosegli rezultate, ki jih od Evropske unije pričakujejo evropski državljani.